

Улф Старк

МОЈ ПРИЈАТЕЉ ПЕРСИ, БУФАЛО БИЛ И ЈА

Наслов оригинала

Ulf Stark
MIN VÄN PERCY, BUFFALO BILL OCH JAG

Text © **Ulf Stark 2004**

First published by Bonnier Carlsen, Stockholm, Sweden
Published in the Serbian language by arrangement with Bonnier Group Agency, Stockholm, Sweden

За издање на српском језику © Креативни центар 2015

Библиотека *Свеј је један*

књига осамдесет четврта
прво издање

Уредник библиотеке

Дејан Беговић

Уредник издања

Наталија Панић

Илустрације

Сања Дракулић

Лектор

Ивана Игњатовић

Дизајн корица

Душан Павлић

Припрема за штампу

Љиљана Павков

Издавач

Креативни центар, Београд, Градиштанска 8
тел.: 011 / 38 20 464, 24 40 659, 38 20 483
www.kreativnicentar.rs
e-mail: info@kreativnicentar.rs

За издавача

Мр Љиљана Маринковић, директор

Штампа

Графостил, Крагујевац

Тираж

1.000

ISBN 978-86-529-0204-0

Издавање ове књиге помогао је *Савеј за културу Шведске*

Улф Старк

МОЈ ПРИЈАТЕЉ ПЕРСИ, БУФРАЛО БИЛ И ЈА

Са шведског превела
Славица Агатоновић

Креативни центар

– Шїа сам рекао? – казао је дедо. – Тако їи је
їо кад їревише једеш. Ко је икад чуо
за коње у сїаваћој соби?

Дилан Томас, Порїреїї умеїника као младої їса

Постајем побратим

Неке дане више ишчекујеш него неке друге.

На то смо чекали скоро годину дана. Сунце је сијало кроз прозор учионице. Ширило је своју веселу светлост преко наших водом зачешљаних тинтара и преко црвене јабуке коју је Ан-Кристин ставила на катедру. Већ смо били поспремили клупе. Живот није могао бити лепши. Требало је да тог дана почне летњи распуст. И само су ми пријатне мисли биле у глави.

А на шта сам то мислио?

Па, мислио сам на Класеа, на Пију, на мирис коприва, на свог бесног дебелог деду по оцу и о томе како ће бити дивно уронити у шуштеће таласе које су правили бродови у архипелагу. Тад ме је мој пријатељ Перси одједном куцнуо по рамену и додао ми згужвани папирић.

Кад њочне њевање, њалимо!, писало је на њему.

Није дуго потрајало док учитељица није пришла оргуљама.

– Сад ћемо да певамо – рекла је.

Звала се Мерта Линдквист и била је замена. Имала је црвени кармин на уснама, црвене ципеле и узак црвени каиш од праве пластике око струка. Када се кретала, жута хаљина таласала се као житно поље на ветру. Мирисала је на ђурђе-вак. Када се она смешила, и наши родитељи су се смешили, јер је имала веома заразан осмех.

– Надам се да ће сви певати с нама – смешила се.

И онда је почела да свира. Засвирала је *Где се жијина ѿоља ѿовијају на ветру* јер је то била најлепша песма коју је знала. А ја сам само мало померао усне да не бих покварио добру атмосферу. То је и већина осталих радила. Али не и моја мама – она је певала једнако гласно и дрхтаво као и обично.

Тад сам намигнуо Персију да треба да кренемо. Знао сам да ће се мама наљутити. Али зашто је морала тако да пева?

– Еј, куда ћете ви?! – рекла је учитељица.

– Ми сада започињемо летњи распуст јер не можемо да чекамо – рекао је Перси.

– Пријатно лето – рекао сам.

– Хвала, такође – рекла је учитељица. – И добро дошли поново на јесен.

Перси је понео јабуку с катедре кад је пошао. Потрчали смо кроз ходник. Када смо коначно отворили школска врата, сусрели смо се са

заслепљујућим сунцем, веселим цвркутом невидљивих птица и небом којем није било краја.

Сад ћеште да видите, помислио сам.

Скакаоница на пољу Еншеде била је наше прибежиште. Седели смо на врху, тамо где су скакачи зими чекали на ред да би се сјурили доле на широким скијама. Млак ветар шумео је у дрвеним скелама и разбарушио је наше уредне фризуре. Гурнули смо кравате за крај школске године у џепове панталона, скинули чарапе и изули ципеле да би и прсти на ногама били на летњем распусту.

Перси је својим џепним ножем најправедније што је могао поделио јабуку коју је ћапио. А онда је узео веће парче.

– И шта ћеш ти да радиш овог лета? – питао је.

– Идем на село – рекао сам. – Као и сваке године.

– А шта се тамо ради?

– Свашта. А ти, шта ћеш ти?

Перси није одговорио на то. Намрштио се, испљунуо је неколико коштица јабуке на земљу и погледао према кланици. На тренутак је чак изгледао забринуто. Али је онда испробао оштрицу ножа на палцу и синуо.

– Па ми се доста дуго познајемо, зар не?

– Да – рекао сам.

– Колико је то сад већ?

– Три године.

– Тако је – рекао је. – Три године. Онда је стварно дошло време да се побратимимо.

– *Побраћимимо?! Шта је то?* – питао сам.

Онда је Перси објаснио шта је то.

– То је када расечемо твој и мој прст и помешамо крв – рекао је. – Сва срећа што сам понео нож.

Обрисао је прљаво сечиво о ногавицу панталона. Одједном сам се сетио свих оних вађења крви. И тога да ми се она уопште нису допала.

– Било би лепо. Али можемо да се инфицирамо – рекао сам. – Ако добијеш тровање крви, можеш да умреш, знаш.

Мој тата је зубар, па сам знао доста тога о бактеријама.

– Наравно – рекао је Перси. – Али се то неће десити ако прво загрејемо сечиво.

Онда се нисам сетио више ничег што сам могао да кажем. Перси је увек имао кутију шибица у џепу. Запалио је шибицу, а онда је држао сечиво изнад пламена док није поцрнело од гара. Потом је направио малу посекотину на свом палцу, а онда и на мом. Пецнуло ме је. Али је ипак било добро и некако свечано.

– Ето тако – рекао је. – Сад смо побратими. Да ли знаш шта то значи?

– Јок – рекао сам.

– То значи да можемо да идемо један код другог на село – рекао је Перси. – Али ја немам село. Тако да ја онда морам да идем на твоје село.

Нисам знао да ли то желим. Перси, додуше, јесте био мој најбољи пријатељ. Али на селу сам имао гомилу других пријатеља. Тамо су били Класе и Бенке, Уфе Е. и Лефе. А тамо је била и Пија. Нисам баш био сигуран да ће се Перси слагати с њима. Сем тога, нисам веровао да би мама и тата мислили да је добра идеја повести га тамо. А нарочито то не би мислио мој буразер.

И био сам *сѝо ѝосѝо* сигуран да деда не жели још деце у кући.

Мој брат и ја већ смо били два детета превише. Деда није волео децу.

Није нешто волео ни одрасле, а ни животиње.

– Не знам – рекао сам. – Деда је стално страшно љут.

– Нема везе – рекао је Перси. – Никад нисам био на селу, а и не плашим се.

– Да ли онда обећаваш да га нећеш нервирати?

– Па ваљда ме познајеш.

Управо је у томе била ствар. И то је било оно што ме је толико бринуло. Ако је неко могао било кога да изнервира, онда је то био Перси. Али ипак нисам могао да кажем не новопеченом буразеру по крви.

– Онда ћеш морати да дођеш касније – рекао сам. – Да стигнем да све припремим и тако то.

– Кад онда могу да дођем?

– Дођи дванаестог јула. Тада ми је рођендан – рекао сам.

Онда ме је Перси загрлио, па смо се скотрљали низ скакаоницу.

– Честитам унапред! – рекао је.

Када сам дошао кући, мама је била толико изнервирана да се пушило као загорела свињетина скроз до приземља.

– Како си могао онако да отрчиш пре него што се приредба завршила?! – рекла је. – Како си могао да смислиш тако нешто глупо?! И сад ми је загорео ручак и све то. Шта те је, у ствари, спопало, Улфе?!

– Припишкило ми се – рекао сам.

– А Персија? – рекла је.

– И њему се припишкило – рекао сам.

Убрао сам ружу са живице шипка тетке Улсон пошто сам знао да ће се мама љутити. Пружио сам јој је да мало поправим атмосферу. Насмешио сам се својим најлепшим осмехом.

– Изволи, мама – рекао сам.

– Хвала – рекла је. – Али, у сваком случају, треба да знаш да није било васпитано оно што си урадио. Мораш да мислиш на то да је тата зубар.

– О, заборавио сам – рекао сам.

Погнуо сам главу као да се стидим. То је обично помагало.

– И имаш флеке од крви на новим свечаним панталонама – уздахнула је мама, али јој је глас већ звучао смиреније.

– Па огребао сам се на трн кад сам хтео да убе-
рем ружу.

– Добро – рекла је мама. – Па имам машину за
веш. Али се понекад питам да ли је прикладно то
што си толико са оним Персијем. Он је у ствари
добар у дубини душе. Али је права напаст. Знаш
шта, мислим да је баш добро што идемо на село,
па да се мало одвојите један од другог. А шта ти
мислиш?

– Па, вероватно јесте – рекао сам.

– Онда тати нећемо рећи ништа о овоме – ре-
кла је мама.

– Добро – казао сам.

А ни ја нисам рекао да сам позвао Персија на
село.

Зато је тата био тако добро расположен за руч-
ком. Био је расположен зато што је долазило вре-
ме да кренемо код бабе и деде. Он је обожавао
да оде од свих брига. Напунио је уста куваним
купусом. Насмешио се мом брату, који је искори-
стио прилику да испали осушену слину из носа
ка мом тањиру. Није примећивао да је свињетина
загорела.

Шалио се.

– Како ће бити лепо уживати у миру и погледу
на краву! – рекао је.

Нико се није насмејао.

Улф је мислио да ће то бити сасвим обично лето. Ићи ће на село, код бабе и деде, купаће се у близини пристаништа, ноћу ће бројати дедине прдеже и дружиће се са старим друштвом.

Али није било баш тако...

Било је то лето пустиловина, буба, љубави и несреће. Улф се заљубио у Пију. Перси је дошао да га посети и плесао је с Пијом, а деда је постао чувени јунак с Дивљег запада – Буфало Бил.

Годинама сам желео да напишем ову књиџу – књиџу чијим ћу писањем људићи деду из проба, онаквој бесној и дебелој какав је некада био. И у којој ћу још једном добити онај ружичастии љешкир преко џинџаре.

Улф Сџарк

ISBN 978-86-529-0204-0

9 788652 902040

www.kreativnicentar.rs